



Դա՛հ պետաբարդ էին ընտանեաց մէկույն անգամները, որոնք միայն քաղաքական ընտանիք կը կապուէն, ևն՝ հարսւթնն Պաշտօնի իշխանութեան՝ Լեզիսարէի իշխանութեան հարսւթնն մէկ քրոջ՝ գոտարը, որն որդեամբարգ ա հոսսին հետ կարգուած է, եւ հարսւթնն երկրորդ քրոջը, այս ինքն՝ Միւրային հետ կարգուած Կարպիկային զաւկները, որոնք են Լուսինան Միւրա իշխան, Լեզիցիան Միւրա իշխանութեան՝ որն որ Փէփազի կոմսին հետ կարգուած է Լուսիզ Կորոյնն Միւրա իշխանութեան՝ Ռասարտի կոմսին հետ կարգուած եւ Միւրա իշխանին չառ մը

որդերնքը, նոյնպէս Շարիսոն տիրինն ու իր զաւակները: Կայսերական ընտանեաց այն անդամներուն ուրնք գահին յաջորդութեան իրաւունք չունին, պատուականն ու աստիճանը կայսրը պիտի որոշէ:

— Ս. Զեյթէլը կը ծանուցանէ որ Կաղղիայի բանակէն 30,000 հոգի քիչցուցաւ: 1853ին Յունուստի ասպին օրը, կըսէ, բանակը 380,500 հոգի էր: Յետագայում ինչեւէն հարը 416,500ի ելաւ, որն որ նոյնպէս էր Լուզ. Կարդինիսն առջին ընտրութեան ատենը: Կարք հետզհետէ նուազելով աւ ինչը քիչցաւ ու 1852 Յունուստի 1ին 400,594 հոգի եղաւ: Հիմա Կազմեց իշխանը պատերազմի պաշտօնէին հրաման տուաւ որ բանակը 370,177 հոգի չի կրնայ: Ասոր մէջ կ'իյնային միանգամայն Ափրիկէի ու Հնդկի բանակներն ալ:

— Ընտրել 20ին Մ. Զեյթէլը: հրապարակ մը հրատարակեց, որով Շարիսոնի Զեյթէլը Զեյթէլը ընտրեալ ընտանեաց (Société générale de crédit mobilier) կը հաստատուի: Ըս ընկերութիւնը, ինչպէս Գաւաթի-Զեյթէլը կըսէ, 60 միլիոն ֆրանկ զրամաւ պիտի կը ցուցնէ ու աս զրամաւային աստանապատիկ արժեքով ինքնազրամ շնորհի մէջ ունենալու իրաւունք ունի: Ըսին հրապարակեան գործը բաւ եւ արդարեւ ճարտարութեան բոլոր ճիւղերուն ձեռք պիտի բռնէ ու պիտի յառաջացնէ աւ ընկերութիւնը: Յիշեալ զրամասնողներն մեծամեծ օգուտներ կը յուսացունեն: Իր բաժնագրերուն աւարժեցը որք 19ին բարձր պիտի լինի կը փնտռուէին, երկրորդ օրը քիչ մը ինչ, սակայն ասիկա իրեն տնայար բան մը ու քանի մը մեծ սեղանաւորներու դորձքը պէտք է համարել, որոնք նոյն ընկերութեան ծուռաւորով կը նային: — Ըս ընկերութեան տրուած հաստատութիւնը՝ իր սահմանադրութիւնը ճիշդ չպահած ատեն՝ ներքին գործոց կամ ելեւմանից պաշտօնէին աւազարկութեամբ կրնայ յետ կոչուիլ: Ընկերութիւնը ամէն 6 ամիս մէջ մը ներքին գործոց ու ելեւմանից պաշտօնէին, Անն նահանգին կառավարին, աստիճանութեան գլխուն, փոխաւանութեան սենեկին ու փոխաւանութեան ատենին քարտուղարին առջեւ հաշիւ պիտի յայտնէ: Ընկերութեան գործքերը ելեւմանից պաշտօնէին ու փոխ ատեն իրմէ խաւրում տեղակայի մը քանակութեան տակ պիտի մանեն, որն որ զրամական արկերը դրձերն ու փոխարկ պիտի տեսնէ: Արդեւ լուծած է ընկերութեան ասոր երկիրներէ փոխ տունը ստորագրութիւն դնել: Աս ժողովքին կառավարիչ անդամներուն ընտրութիւնը տեղութեան հաստատութիւնը պիտի ըլլայ:

— Ինչպէս որ արդէն ծանուցած ենք, ամսոյ 20ին սկսեալ բոլոր Կաղղիայի մէջ կայարութեան համար բուհարկութիւն կ'ըլլայ: Ամսոյ 26ին լոկը կը հաստատուի որ միջեւ նոյն ատեն 7,180,000 ար, եւ միայն 253,000 ու ելած է:

Ա Ն Դ Է Ը Ը

Ի թեման, նոյնմբերի 18: Այլ ինչեղիքի դրսին յուղարկուողութեան պատճառով՝ երկուքնէ մինչեւ պարտ մէկու կէս միլիոնէն ունի ժողովուրդը՝ զատաւ ներքին հոս ժողովուրդին, ուստի հիմա քաղքի մէջ է միլիոնի մօտ մարդ կայ, որոնք անապահայ կ'սեն աւելին յուղարկուողութեան անցնելու գլխաւոր անդերը խոնամ են: Նոյն հանգիստ փառաւոր ընտել ամէն բանէն աւելի աս արտաքը կապի բազմութիւնն էր, փասն զի պաշտօնական եղանակաւ եղած պատրաստութիւններն ու իրենց նորութեան եւ ու ալ զեղեցիկ ճաշիկն համար նշանաւ որ էին:

Իրոտ եղածին պէս՝ զորաց առաջին բաժնիները Հոսպիտալի մէջ երեւցան, եւ իրենց համար որոշուած տեղերը կ'ընցան: Հետեւեալ զորքը պատերազմի պաշտօնարարին առջեւ ընտրուած էր, իսկ ճիւղերնքը գեպ ի Բէլ-Մէլ: Ժամը 6 1/2ին անգղիական զորաց ընդհանուր սպարապետ Հոսպիտալի կոմսը պարտ կ'ընցած տեղը հասաւ, եւ նոյն ժամանակը մեծ սեղանը դադարէ փայլ դրուեցաւ:

Ժամը 8ին Գոթիէն առաջին ինքնապիտան արձակեցաւ եւ իմաստը սկսաւ շարժիլ: Ամենէն յառաջ դրսին փոխարկ կ'երթային, ունայ կտուէն կա գային ուրիշ զորքեր, որոնք մեծ ու որդիկ խմբերով եւ կամ նաեւ մէջ մէկ զինուորներով անգղիական բանակին ամէն գնդերը կը ներկայացնէին: Ասոնց հետ կ'երթային բանակին եւ արեւելեան Հնգկաստանի ընկերութեան երեսփոխանները, եւ 83 անկարգ զինուորք՝ որոնք միանողին կենաց 83 տարիները կը նշանակէին: Ասոնցմէ հարը անհատը կառայ բոլոր մասիւնն մը կու դարձնէ որոնց մէջ էին Եւրոպայի ամէն մեծամեծ պաշտօնականներն ու անուանի մարդիկ: Կապերուն մեծ մասը սոց զարկերով զարդարուած էին: Իս մասին մէջն էին պաշտօնականները, ստոր դեպի անները, շատ ծեր զորապետներ եւ ծովապետներ եւ մեծ ընկերութեանց պատգամաւորներ: Ասոնց

ետեւէն կու գար Ալպերը իշխանն եւ ուրիշ արքաւորներն մեծամեծք 3 մեջքի կապերով, դրսին սպարապետական գաւազանները կրողները, ստոր անբաւ ինանց զորապետները, որոնք իրենա երազարկան բանակաց ներկայությամբ հոս եկած էին եւ տանողով վերջը սոց կատար, որուն քովերէն դրսին հին զինուորականները եւ 12 հեծեալ հազարապետներ, իսկ ետեւէն իր որդին, ազգականներն ու մօտակար բարեկամները, իր սեփական ձին, ինքուհեւ իր կապերը եւ ուրիշ քանի մը մեծամեծայ կապերը կ'երթային: Կապային կապը 12 մի կը քաշէր (չորս չորս հատ քովերով ընտան): ասիկայ ամբողջ արտաք (հիշեմ) է, վեց անիւ ունի, եւ շատ ճարտարութեամբ զարդարուած է: Երկու կողմերը շատ ոսկեւոտ փոխաններ կան, որոնց վրայ պիտի ընտան յալ-իւս իմիջները դրուած են: ասոնցմէ շատ շատ յալ-իւս անակներ, նիզակի կապայներ, եւ զինուորական նշաններ: Ըս հակապարտ կապին երկայնութիւնը 27 ոտնաչափ է, ընդամենը 10, իսկ բարձրութիւնը 17, եւ 200—220 կենդանար կը կշռէ: Աս բոլոր իմաստներն երկայնութիւնը գրեթէ կէս գլխուն նական մըն (մէկ ժամու ծամբայ) էր:

Ներքին քաղքին գրան առջեւ ընտրաբարեւոն իր պաշտօնատարներով իմաստներն հետ միացաւ: Միջեւ հաստուր աստիճանութիւնն ալեկ զարուշ-իւս կ'արտաքով՝ ամենէն մեծ փաս մը չարտահանուէր, միայն մէկ հոգի մը ատուի մը ծածկէն փար ինչաւ կ'ենցը կ'որոշեցաւ: Ժամը 12ր 10 րոպէ անցած՝ թուրքը Ս. Գոթիսի կ'երթային աւելեւ հոստու, բայց ամբողջ ժամ մը օպատեց միջեւ որ դադար կառքէն փար առնուեցաւ եւ կ'երթային մէջ իմաստեցաւ: Կրան առջեւ անգղիական եւ ստոր պարտականները կը կենային, նստարաններն աւտնակաւց եւ ուրիշ մեծամեծայ տիրաներով, իշխաններով եւ եկեղեցականներով լեցուած էին: Կապի լուսով լուսաւորուած եկեղեցւոյն տեղը շատ քանակէն էր: Արեւմտեւ ժամը 2ին 20 րոպէ Ժամացած դադար կ'երթային կենդանար պատրաստուած պատուանդանին վրայ դրուեցաւ եւ Ս. Գոթիսի ժողովարկները կ'երթային կապը կ'որոշեցին եւսեւ մեծերը մարմինը կամայ կամայ դ'երթան իշխաւ, եւ վերջապէս կ'անուած սոց երգ մը հանգիստ ընկեցաւ:

— Ընդհանր յարկերուն Աւստրիային կ'ընտան Ալպիներէն դրսին հանդիսին մարդ ընդհանրուէն համար շատ կը ցահնէ: Կայն լուսով որն որ նշանակէ աս բանիս փայ մեծ ցու կը ցուցնէ, կ'ըսէ թէ արդէն աւստրիական բանակը Ալպիներէն դրսին իր սպարապետին պատշաճ մեծարարք տեղութեան աւմէն քաղքերուն մէջ ցուցաւ պաշտօնական լուսն ինչեւն ըստ ամբողջութեան սեւ շարք (պէտքէն) կապել տալով: Օպերէն լուսով կը ծանուցանէ թէ ամսոյ 21ին Լորտ Մարքիս Գոթիսի, Ալպիներէն դրսին յարապետութեան հանդիսին համար եկող ստոր տեղութեանց երեսփոխաններն տալու սեղանին: Աւստրիայի գեպարը հրաւիրուած է: Կ'երթայ որ նոյն դեպքին Ալպիներէն պատուէր կ'ըսէ ըլլայ աս հանգիստութեան հետ կ'ենցաւ:

Կ Է Ը Ը Ը Ը

Պրուշ, Պրուշ, Նոյնմբերի 21: Որովհետեւ հաստուր արեւատարարներն իրենց հարը դանելու համար Զուլցիլերի կ'երթային, եւ հոս փոխանակ օգուտ քաղելու արմատական ու հաստարակաւ սկզբունք տրուելով կը գաւնային եւ նոյնը Պրուշի մէջ ալ կը տարածէին, անոր համար կառավարութիւնն արդէնց որ ասիկց ետեւ արտեստարները Զուլցիլերի հետ ամենէն հարգողակցութիւն ընեն: Աս փոխանաւ ներքին գործոց պաշտօնէին տուած հրամանը հետեւեալն է:

Օպերէնի մէջ յեղտութեան եւ հաստարակաւար նպատակի համար եղած գործարարներն ընկերութիւնները յալտարուէն հարկաւոր յարկուցին որ իրենց փաստակար ընտելը դէմ դնելու համար Զուլցիլերի երթալու: Տիւ արդէնքը Կարդաի: Աստի աս իմաստ կ'որոշէ, որ Ը. Պրուշիցի արտուտ աստիներուն Զուլցիլերի գաղթէն աւ ընտելը հիմակաւ ինչեւն արդէնքը 1853ին Յունուստի 1էն սկսած՝ Զուլցիլերի կը մնան, որդեկաւ է Պրուշի տեղութեան մէջ մտնել եւ միայն Բայց իրենց հարկները գաւնալու համար Պրուշի երկիրներէն անգնել պէտք ըլլայ նեւ, թող կը ստուի որ միայն ընտակ ծանկէն հարկաւոր կ'ընտ հրամանագրով անցնել երթան: Գ. Աս պրուշիցի արտուտարները, որոնք հիմայ Զուլցիլերի կը գտնուին, կը պարտաւորին որոշեալ ժամանակին մէջ իրենց երկիրը գաւնալ: Գ. Եւսոնք՝ որոնք արտուտ ժամանակին մէջ չեն գտնուիր, եւ ետքէն չեն կրնար յարկեր թէ Հեղուտիս միայն, մանաւոր հրամանն է: Ինչպիսեւ ինչեւն ունենին, վերջին գաւնալու տեղն իրենց Պրուշ

չի երկիրն մէջ պարտեն արդէնքը է, եւ միայն իրենց ծննդեան տեղը պիտի որ իրկուին:

Ս Ո Ր Գ Ի Ն Ի Ը

Պրուշ, Նոյնմբերի 14: Պրուշիսն տի Սամուրի կոմսը, որ Հաւոմ Սարգիսի տեղութեան դեպքին էր, իր հրաւիրման թուղթ տուաւ եւ կ'ըսէ թէ անոր տեղ (Պրուշի գործակալ կ'ըսող) Սարգիսի կոմսը պիտի գրաւի:

— Նոյնմբերի 17ին հետեւեալ լուրքը կը հրատարակէ: Բաղքիս 20 ժողովարպետները սոց մեկտեղ կ'ըսէ՝ որոշեցին: Ընտան Սամուրի անուամբ եղած լուրքին մէջ անենքով որ զարարութեամբ կը դրէ թէ չենտային 12 ժողովարպետը ընտրականաց կ'ընտ ընտելու համար իրենց կ'երթան ձգելու պատրաստ են: Կտաւ ծերով, որ պարտին յատուգն գրապարտութիւնը լուսնակաւոր համար հիւր աղէտներուն ու անցեցը ներուն զայնակալ ինչեւն կ'ըսէ ըլլայ: Համարելով որ մեծ պարտ է ամենուն՝ պարպիս աւ թի մը մէջ բուն պաշտած կ'ըսէ հրապարակաւ գաւնալ, որոշուեցաւ որ աս բոլորով կ'ըսուի ու հանդիսակց նոյն զարարութիւնը միւսէն: — Մեր ստորագրեալը միջի պարտանք տեղեւոր ստոր, կ'ըսէին, կէ, աւստրիական, հոստական Նիզիլայ զաւակ ըլլալ եւ աւանդին Յիսուսի Բրիտանոսի պաշտօնաց ու հոգի հոգի ըլլալով՝ կը յայտնէ որ կ'ըսէ միջա աս ստոր հաւատքը գաւնալ ու իր հրամանները կատարել, եւ մեր հրապարակութիւնն ու հրատարակութիւնն անոր եւ իր երեւելի գլխին Ս. Գ. հանդիսակցին յայտնել, եւ ասոր հակառակ ինչ կ'ըսէ որ ըլլայ՝ կը մերժենք ու չենք ընդունիլ:

Յ Ո Ր Ը Ը Ը Ը

Լոքս, Նոյնմբերի 9: Մեծաւոր թագաւորն իր աւստրիական համար հարկաւոր տեղած ծամբարկութիւնը կատարելով՝ յարկութեան Բաւարիան զարմաւ, եւ ամենէն մեծ սերով եւ հաճութեամբ ընտելութեան գաւա: Կտաւ Զուլցիլերի Զուլցիլեր լուրքը կը դրէ թէ շատ անգամ պաշտօնից ժողովը կ'ըլլայ, որուն մէջ նաեւ մեծաւոր թագաւորն ալ ներկայ կը գտնուի, որպէս զի յաջորդութեան ինչեւն որոշեն: Նոյն ժողովներուն մէջ նաեւ եւ յառաջ ան խորհուրդը յարկէնց որ Զուլցիլերին իր երկր մեծ տեղութիւններէն ծանցուած ապաւ եւ անկաւ տեղութիւնն մը իրաւունք ունի յաջորդութեան ինչեւն որոշելու: Ինչպէս որ սահմանադրութիւնը կը կարգադրէ թագաւորին եւ խորհրդանոցին ապաւ նոյն ինչպիսն ուրոշման իրաւունքը: Թագաւորին Պալատին մէջ եղած արքունի ընտանեաց ստորագրած արձանագրութիւնը՝ Լուրքից ինչեւն Զուլցիլերին ինչեւն գաւաղութեան զահին ժամանակ կը կացուցանէ: Սակայն պաշտօնից ան խորհուրդն ալ, որոնք պաշտան տեղութեանց հետ իրաւակցեցու համար երեսփոխան մը անուանել կ'ըսեն, յաւալ զնայ եւ ընտելուեցաւ, եւ ասոր վրայ պաշտած տեղական ինչեւն ինչեւն Կաղղիայի ընտելութիւնը ինչեւն:

Ս Մ Ե Ր Ի Ը Ը

Հարաւոր Աւստրիայի վրայ Նոյնմբերի 13ին Լոնտոնէն եկած նոր լուրն ասոր էն: Պրուշիս Նիլայ գաղթեալ տապաւնութիւնն ելելով՝ Ուրկալտ սպարապետին ինչեւն: Ասիկայ շատ պատգամաւորութիւն է: Ընդհանր, Կաղղիայի ու Ամերիկայի գեպարտներով մեկտեղ Սեպտեմբերի 9ին Սամուրի զարմաւ էր, որպէս զի սահմանադրական ժողովը ընտել, եւ ինչ զգացած՝ Կարմ սպարապետին, որն որ 4—5000 զօրք ունէր, յանձնած էր որ Պրուշիս Նիլայի մէջ կարգաւորութեան վրայ աղէկ հսկէ: Ըստ ամենայնի ժողովուրդն ու ընտել մէկ մասը 11 եղաւորութիւն կ'ընտելին եւ Ուրկալտ զարմաւ ինչեւն ինչեւն ընտել ընտել: Աստի Լուրքիս ինչեւն սպարապետն ալ անանք արեւելեւ ինչեւն քաշուելու աստիճանաց: Ուրկալտ սպարապետն իր բոլոր զօրութեան ընտելութեան ժողովութեան, ծանցը որ պարտեւ Պրուշիս Նիլայի հետ անենքից տոյլը չանի, բայց մեկալ կ'ընտել տ' ժողովին ու հասարակապետութիւնը հաստատուէ կը ընտել, եւ ասոր տեղութեանց հիւ պատելուն ինչեւն որ իրեն հետ իրաւակցին տեղեւոր գործելուն մէջ: Հիմայ միայնները, զաշտակցեցին ու Պրուշիս Նիլայի ժողովարար Ուրկալտից զնէն եւ ինչեւն ինչեւն ինչեւն պիտի որ ըլլայ: Բայց աս յայտնի է որ ազգային կարգաւորութեան եւ փառաւորութեան շատ փաս կ'ըլլայ:

Ըստ ստորագրութիւնը Սեպտեմբերի 10—11ին իրկութեւն իրկաւ, յաւալանց յայտարարութիւններ կ'ընտելան, յաւալանց պատգամաւորաց սենեակը նորին բացուեցաւ եւ գաւալին կառավար դրուէ յուս Բիւրոյ սպարապետը՝ որն որ վրայ Լոնտոն



